

„Het was haar geslacht in haar zelve verlagen, zich zoo tot een slavin van den man te maken,” redeneerden met de liefde onbekende jonge dames, doende in vrouwenrechten en vrouwenemancipatie om zich te troosten.

En zij glimlachte, — en verdedigde zich niet. — Wat kon het háár schelen wat ze zeiden dat het was. — „Het was immers geluk,” dacht ze, „groot, onzegbaar geluk. — Dat was genoeg.”

Maar ook in háár geluk was een onvolkomenheid.

Want hun kindje kwam niet.

Zij durfden het elkaar niet toevertrouwen hoe ze er op gerekend hadden, op dat kindje, — in een teer elkaar verdriet willen sparen. Maar ze wisten het ieder voor zich dat ze er onder leden, onder dat niet mogen bezitten van zoo'n blank, poezel, lieflijk wezentje dat hun kind zou zijn, de bezegeling hunner liefde. — Toch was hun lijden verschillend. Hij begeerde dat kind voor zichzelf, om zijn naam voort te planten, om een doel van toekomst te hebben waarvoor hij zou werken en zorgen. Zij wenschte het bovenal om hem, om zijnentwil, omdat zij zag hoe hij voortdurend voelde het gemis. Want zijn smart was háár smart, zijn geluk háár geluk. — O zeker zij verlangde ook om haar zelfs wil naar het moeder-zijn-mogen. O onuitsprekelijk soms was haar heimwee naar dat blanke, teere iets dat wezen zou haar kind —, hun beider kind. — Maar reeds zooals 't nu was, ook zonder die heerlijke gave, smaakte ze zooveel geluk. En, — in haar vrouw-denken zich er rekenschap van gevend hoe zij, de moeder, betalen moest het geboorte-uur met veel lijden, met den dood misschien, — vreesde zij bijna voor het te veel begeeren, voor het een al te rijk deel verlangen. Volmaaktheid was nu eenmaal niet van deze aarde. Dat zag ze overal om zich. Als nu de geboorte van het kind eens kosten moest háár leven, — haar jong, rijk, gelukkig leven! . . . Maar zij wilde het niet dóórdenken die mogelijkheid. Was zij dan niet bereid hem dien zij liefhad alles te offeren, ook zelfs haar leven? En verlangde niet hij naar de komst van dien kleinen onbekende, die daardoor vermoorden kon háár? — Dat was genoeg, te weten hoe hij het verlangde. — Hij zeide het haar nooit. — Maar zij wist het. — Zij zag het aan de uitdrukking zijner oogen als hij van kinderen sprak, — nu eens ze liefkoosde heel teer, en dan soms, met een plotselingen onwil waarvan alleen zij de oorzaak vermoedde, ze van zich terugstootte, alsof hun aanblik hem pijn deed. — En, omdat ze het wist, dáárom verlangde zij naar het kind, bovenal om hem, om zijnentwil. —

— — En toen was het gebeurd, — wat ze geen van beiden meer hopen durfden, — toen eindelijk had ze het kind ontvangen.

O die blijdschap-zeggende oogen van hem toen ze 't hem had toegefluis-terd. — Dien avond eerst, — waarin ze eindelijk vrijuit spraken over hun groot verdriet dat nu weggenomen was en groote vreugde worden ging, — dien avond eerst had zij volkomen begrepen hoe diep hij geleden had onder 't gemis. — —

En daarna was 't geweest een tijd van broos geluk; — van zijn teer bezorgd